

Erzurumlu Emrah Edebiyat Müze Kütüphanesi

Erzurumlu Emrah Literature Museum Library

Nesim İbrahimhakkıoğlu*

Öz

Türkiye'nin örnek Edebiyat Müze Kütüphanelerinden biri olan ve Türk halk ozanı Erzurumlu Emrah adına açılan Edebiyat Müze Kütüphanesi hakkında bilgi verilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Edebiyat Müze Kütüphaneleri; Erzurumlu Emrah; Erzurum

Abstract

This article deals with Literature Museum Library which was opened on behalf of Turkish folk poet Erzurumlu Emrah and it is one of the model Literature Museum Libraries of Turkey.

Keywords: Literature Museum Libraries; Erzurumlu Emrah; Erzurum

Şiirleriyle bulunduğumuz coğrafyanın klasik değerini arifane bir algıyla günümüz izanına tercüme edebilmiş müthiş şairimiz Yahya Kemal, Fransa'da bir yemekli sohbetinde kendisinin şair olduğunu öğrenen bir Fransız'ın biraz müstehzi ama daha çok cahilce “*Türklerin şiri var mı?*” sorusuna, Sultan II. Selim'in şu mısrası ile cevap verir “*Ateş kesilir geçse saba gülşenimizden*” ve şöyle de izah eder; *bizim ruh dünyamız nasibini arayan için öyle harlı bir gül bahçesidir ki üzerinden serin sabah rüzgarı geçecek olsa ateş kesilir. Bu izah insaflı galip eder*; Fransız'ın, “*başka şiriniz olmasa yeter*” dediğini bilir Erzurumlu.

Bu misali kendisinden dinlediğim zat, Erzurum'un şimdilerde maalesef hamasi kelimelerle sınırını çizdiği nadanların aksine hem zarif hem de bulunduğu mekânı ne kadar haşin olursa olsun cennete çeviren o münevver muhterem bir mukimdir. Bu zat gibi sayıca az da kalsa pek muhterem münevverleri hâlâ bulabileceğiniz şehrimizde Erzurumlu Emrah bu zarafetten haberdar olanlar için de makbul bir simadır ve sadece şairlik rüştünü ispat ettiği şu müstezat satırları bize ulaşırdı ismini yaşatmak için kütüphanemize vermemize değerdi;

Emrah kuru laf istemez illa hüner ister
Yani dürer ister amman aman
Hakk-gu derice manada gerçi fukaradır
Amma şüeradır aman Amman

* Erzurumlu Emrah Edebiyat Müze Kütüphanesi Sorumlusu

Edebiyat merakına tahsis edilmiş kütüphanemize kitabesi bulunamadığı için sanat tarihi uzmanlarının binanın malzemesinden ve mimari şeklinden hareketle 16. yüzyıla tarihlendirdikleri eski Osmanlı hamamı mekân olmuştur. Halk arasında “asker hamamı” olarak bilinir. Zira yakın zamana kadar Osmanlı yapısı kışla içerisinde askerin hizmetine tahsis edilmiş hamam orijinalinde vakıf mülkü sivil bir mimaridir. Maalesef mekân yakın vakte kadar metruk halde kalmıştır. Mekânı kurtaran restorasyonun ardından değişik faaliyetlere ev sahipliği yaptıktan sonra tekrar boş kalmış ardından Kültür ve Turizm Bakanlığı Edebiyat Müze Kütüphanesi projesine göre mimari tasarımla son şeklini almıştır. Bilinen bir hakikattir ki mekân, hayatını içinde yaşayanlar olduğu müddetçe devam ettirir. Hayatini devam ettirmesi irfan dünyamız için mühim olan edebiyatla beraber bu eski Osmanlı mülkünün beraberce var olmaları hedeflenmiştir.

Kütüphanemiz tamamen insanın tabii ruhunu tamamlayan tasarım ve malzeme tercihleriyle her daim takdir ve beğeni toplamıştır. Kütüphanemiz Erzurum ve civar illerle ilgili kitaplar koleksiyonu, dünya edebiyatından seçili edebi eserler koleksiyonu, yerli ve yabancı edebiyat ödülleri almış kitaplar koleksiyonu, “Türk Edebiyatının Dışa Açılma Projesi” kapsamında basılı kitaplar koleksiyonu, edebiyat danışma kaynakları, edebiyat teorisi kitapları ve süreli yayınlardan müteşekkil kitaplarından ve dergilerinden başka müze vasfından dolayı ilimiz ve civar illerde bilinen edebiyatçıların kişisel eşyalarının sergilendiği sergi salonu, Erzurum’da basılmış eski dergilerin teşhir edildiği bölüm, Erzurumlu meşhur atalarımızın tıpkıbasım eserlerinin sergilendiği bölümle bahsetmiş olmakla kütüphanemiz mekânlarında bir gezi yapmış oluyoruz. Bu geziyi de derseniz Chopin bestesine uygun bir piyano dinletisiyle de sonlandırabiliriz.

Kütüphanemizin edebiyata olabilecek katkısı, akademik araştırmalara kaynak olabilecek fiziksel varlığının yanında bunların etrafında ya da başka sahalarda yapılabilecek sohbetler, konferanslar, okumalar, kurslarla zenginleştirilebilir. Hatta her odasında bulunan televizyon, DVD player ve ses sistemiyle (hayal gücüne teknolojinin müsaade ettiği ölçüde) başka faaliyetlere de mekân olabilir.

İlimiz üniversitesi edebiyata tahsis edilmiş kütüphanemize ilgisini gün geçtikçe arttırmaya devam ederken bir yandan da kütüphanemizi insanların uğramak için alışkanlık haline getireceği bir yer olabilmesine gayret ediyoruz. Umuyoruz ki mekân için hayırlı olduğu gibi şehrimiz ve irfan dünyamız için de hayırlı neticelerini hep beraber müşahede edeceğimiz bir teşebbüs olur.